

PATVIRTINTA
Lietuvos petankės asociacijos valdybos
2023 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. 4

PETANKĖS VARŽYBŲ SAUGUMO TAISYKLĖS

1. Petankės varžybų saugumo taisyklės (toliau – Taisyklės) yra privalomos oficialių varžybų organizatoriams ir dalyviams. Neoficialių varžybų organizatoriai turi užtikrinti saugumo priemonių taikymą pagal analogiją su numatytais Taisyklėse.

2. Petankės varžybos Lietuvoje yra:

2.1. oficialios, jei įtrauktos į Lietuvos petankės asociacijos (toliau – asociacija) valdybos patvirtintą metinį petankės varžybų kalendorių, t. y. asociacijos organizuojamos varžybos, tarp jų čempionatai, asociacijos narių organizuojamos varžybos ir kt.;

2.2. neoficialios, jei neįtrauktos į asociacijos valdybos patvirtintą metinį petankės varžybų kalendorių, t. y. korporatyvinės, komercinės, parodomosios ir kt. varžybos, nepriklausomai nuo to, kas jas organizuoja.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asociacijos Etikos ir drausmės kodekse.

4. Konkrečiose varžybose saugumo dokumentus sudaro Taisyklės ir tų varžybų organizatoriaus viešai pateikiama saugumo informacija:

4.1. varžybų dalyvių patekimo į varžybų vietą ir išvykimo iš jos sąlygos;

4.2. žiūrovų zona;

4.3. vietos ir objektai, į kuriuos draudžiama patekti tam tikroms varžybų dalyvių kategorijoms;

4.4. evakavimosi iš uždaroje patalpose organizuojamų varžybų keliai;

4.5. medicinos specialisto (jei pasitelkiamas varžybose) dislokacijos vieta;

4.6. konkrečios priemonės, skirtos tvarkai ir saugumui varžybų teritorijoje ir jos prieigose užtikrinti;

4.7. kita su tų varžybų specifika susijusi saugumo informacija.

5. Varžybos organizuojamos:

5.1. po atviru dangumi – parkuose, skveruose ir kitose viešosiose vietose;

5.2. uždaroje patalpose – statiniuose, tinkamuose varžybų pravedimo erdvei įrengti.

6. Varžybos paprastai organizuojamos nuo 8 iki 22 val. Kitu paros metu varžybos gali būti organizuojamos tik tose vietose, kuriose įrengtas žaidimo aikštelių apšvietimas, ir netrikdomas gyventojų poilsis.

7. Už tvarką ir saugumą varžybų metu atsako tų varžybų organizatorius, kuris privalo užtikrinti, kad:

7.1. varžybose skirtos žaidimo aikštelės atitiktų petankės taisyklėse keliamus įrengimo ir žymėjimo reikalavimus;

7.2. žiūrovų zona būtų aiškiai atskirta nuo žaidimo aikštelių;

7.3. bent vienas iš organizacinio komiteto narių mokėtų prireikus suteikti pirmąją medicinos pagalbą ir turėtų tam būtinas priemones;

7.4. būtų gaisro gesinimo priemonių, kai varžybos organizuojamos uždaroje patalpose;

- 7.5. prie varžybų sekretoriaus stalo arba kitoje gerai matomoje vietoje būtų įrengta informacinė lenta, kurioje varžybų dalyviams pateikta susipažinti Taisyklių 4 punkte nurodyta informacija;
- 7.6. triukšmo lygis neviršytų galiojančiuose teisės aktuose nustatytų leistinų ribų;
- 7.7. po varžybų pabaigos varžybų teritorijoje ir jos priegose nebūtų palikta su varžybomis susijusių daiktų ir šiukšlių.

8. Saugumo požiūriu išskirtini šie įvykiai ir veiksmai varžybų metu:

8.1. nelaimingi atsitikimai – neatsargus varžybų dalyvių sužeidimas, jų sveikatos sutrikimai ir pan.;

8.2. žaidimui nepalankūs gamtos reiškiniai, kai varžybos organizuojamos po atviru dangumi, – smarkus vėjas ar lietus, uraganas, audra, stambi kruša, tirštas rūkas, kaitra ir pan.;

8.3. pramoninės avarijos, kai varžybos organizuojamos uždaroje patalpose, – gaisras, statinio konstrukcijų elementų, pertvarų ar ramsčių nevaldoma griūtis, sprongimas, didelio kiekio pavojingų medžiagų išsiveržimas į aplinką ir pan.;

8.4. smurtas (atviras ir sąmoningas fiziškai ar psichologiškai agresyvus elgesys kitų asmenų atžvilgiu) – tyčinis varžybų dalyvių sužeidimas, muštynės, patyčios ir pan.;

8.5. chuliganiškas elgesys – daiktų mėtymas į žaidimo aikšteles iš išorės, vandalizmas, priekabiavimas, žiūrovų ar su varžybomis nesusijusių asmenų įsiveržimas į žaidimo aikšteles ir pan.

9. Siekiant mažinti nelaimingų atsitikimų riziką:

9.1. prieš varžybų pradžią:

9.1.1. vienas iš varžybų organizacinio komiteto narių turi garsiai paraginti visus varžybų dalyvius laikytis saugumo priemonių, trumpai jas apžvelgti ir nurodyti informacinės lentos vietą, kur galima išsamiau susipažinti su tų varžybų saugumo informacija;

9.1.2. teisėjas turi instrukuoti petankės žaidėjus saugos ir sveikatos užtikrinimo varžybų metu klausimais, paraginti petankės žaidėjus atsisakyti dalyvavimo varžybose, jei jie serga ar blogai jaučiasi;

9.1.3. jei asociacijos organizuojamas čempionatas – privaloma, o jei organizuojamos kitos oficialios varžybos – rekomenduojama Taisyklių 10 punkte nustatyta tvarka atlikti blaivumo patikrą;

9.2. varžybų metu:

9.2.1. teisėjas turi kontroliuoti, kad petankės žaidėjai / komandos laikytųsi petankės taisyklėse nustatytą išsidėstymo ir elgesio žaidimo aikštelėse reikalavimų, nedarytų rutulių bandomųjų metimų tiek žaidimo aikštelėse, tiek už jų ribų, taikyti sankcijas pažeidėjams;

9.2.2. teisėjas turi sekti, kad petankės žaidėjai žaidimo aikštelėse nerūkytų (įskaitant elektronines cigaretes), nesinaudotų mobiliaisiais telefonais, varžybų metu nevartotų alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taikyti sankcijas pažeidėjams;

9.2.3. varžybų vadovas turi rūpintis, kad žiūrovai ir kiti asmenys, kurie (ar kurių veiksmai) tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su varžybomis ar jų dalyviais, taip pat su varžybomis nesusiję asmenys laikytųsi saugaus atstumo nuo žaidimo aikštelių ir į jas žaidimo metu nepatektų, taikyti sankcijas pažeidėjams;

9.2.4. petankės žaidėjai turi stebėti ne tik savo aikštelę, bet ir aplinkines aikšteles, kad galėtų užtikrinti savo bei aplinkinių saugumą;

9.2.5. prieš mesdamas rutulį petankės žaidėjas privalo įsitikinti, kad zonoje, kurią gali pasiekti metamas rutulys (taip pat ir galimai nesėkmingo metimo atveju), nėra žmonių;

9.2.6. žiūrovai ir kiti asmenys, kurie (ar kurių veiksmai) tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su varžybomis ar jų dalyviais, varžybas turi stebėti saugiu atstumu nuo žaidimo aikštelių.

10. Blaivumo patikros atlikimo tvarka:

10.1. petankės žaidėjo blaivumas nustatomas pagal alkoholio koncentraciją iškvėptame ore;

10.2. blaivumo patikrą atlieka varžybų organizatoriaus paskirtas tikrintojas. Pageidautina, kad tikrintojas turėtų medicininį išsilavinimą;

10.3. patikrai turi būti naudojamas sertifikuotas alkotesteris ir supakuoti nauji alkotesterio antgaliai. Varžybų organizatorius, jei yra galimybė, turi aprūpinti tikrintoją spausdintuvu alkotesterio rodmenims išspausdinti;

- 10.4. patikros atliekamos prieš varžybų pradžią ir (ar) bet kurios pertraukos varžybų metu:
- 10.4.1. pasirinktinai;
- 10.4.2. teisėjo nurodymu, jei įtariamas konkretaus petankės žaidėjo neblaivumas;
- 10.5. patikrą atliekant pasirinktinai:
- 10.5.1. tikrintojas atsitiktiniu būdu pasirenka bent dvi varžybose dalyvaujančias petankės komandas, kurių nariai ir treneriai turi nedelsdami atvykti į patikros vietą;
- 10.5.2. iš patikrai pasirinktų petankės komandų tikrintojas atsitiktiniu būdu išsirenka tikrinimui po vieną narį (toliau – tikrinamieji). Jei tikrinamasis yra neveiksnius arba nepilnametis, patikros procedūroje kartu su juo turi dalyvauti jo globėjas ar rūpintojas;
- 10.6. patikrą atliekant teisėjo nurodymu, tikrinamasis turi atvykti į patikros vietą tuoj po kvietimo;
- 10.7. tikrinamiesiems neleidžiama valgyti, gerti ar dėti ką nors į burną (pvz., kramtomą gumą) iki bus baigta patikros procedūra;
- 10.8. prieš patikros pradžią tikrintojas turi paklausti tikrinamųjų, ar jie buvo tikrinti prieš tai ir ar reikalingas patikros procedūros paaiškinimas. Jei tikrinamasis nebuvo tikrintas arba reikalauja paaiškinimo, tikrintojas turi paaiškinti patikros procedūrą;
- 10.9. tikrinamasis turi pasirinkti mažiausiai vieną iš pasiūlytų supakuotų naujų alkotesterio antgalių;
- 10.10. patikros procedūros metu tik tikrintojas gali laikyti ir valdyti alkotesterį. Tikrintojas turi reikalauti, kad tikrinamasis stipriai pūstų į alkotesterį tol, kol bus užfiksuotas rezultatas. Tikrinamasis turi tęsti patikrą iki alkotesterio rodmenų užfiksavimo;
- 10.11. baigęs patikros procedūrą, tikrintojas turi surašyti ir pasirašyti blaivumo patikrinimo aktą, kuriame nurodomi nustatyti faktai, ir perduoti jį varžybų sekretoriui. Varžybų sekretorius su patikros rezultatais supažindina teisėją;
- 10.12. tikrinamasis gali dalyvauti / tęsti dalyvavimą varžybose, jei patikros metu alkoholio koncentracija jo iškvėptame ore neviršija leistinos normos 0,25 mg/l;
- 10.13. jei leistina norma viršyta, teisėjo sprendimu pertrauka pratęsiama tiek, kad praėjus 20–30 min. po pirmosios patikros būtų atlikta pakartotinė. Kai pagal pakartotinės patikros rezultatus alkoholio koncentracija neviršija leistinos normos, teisėjas leidžia tikrinamajam tęsti dalyvavimą varžybose. Kai ir pagal pakartotinės patikros rezultatus alkoholio koncentracija viršija leistiną normą, tikrinamasis teisėjo sprendimu diskvalifikuojamas toms varžyboms. Šis sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas;
- 10.14. petankės žaidėjo atsisakymas tikrintis arba nesugebėjimas pateikti adekvatų išpūsto oro mėginį sukelia tokias pat pasekmes, kaip ir leistinos normos viršijimas. Šie faktai konstatuojami blaivumo patikrinimo akte.
11. Varžybų metu įvykus nelaimingam atsitikimui:
- 11.1. jei varžybų dalyvio sužeidimas ar sveikatos sutrikimas nėra sunkus:
- 11.1.1. petankės žaidėjas gali pasitraukti iš žaidimo ne ilgiau kaip 15 min., kai jo sužeidimą ar sveikatos sutrikimą konstatuoja medicinos specialistas, o jei medicinos specialistas varžyboms nepasitelkiamas – kai tokį leidimą duoda teisėjas;
- 11.1.2. organizacinio komiteto narys, apmokytas suteikti pirmąją medicinos pagalbą, turi ją suteikti nukentėjusiojo prašymu už žaidimo aikštelių ribų arba skirti nukentėjusiajam būtinų priemonių;
- 11.2. jei varžybų dalyvio sužeidimas ar sveikatos sutrikimas yra sunkus:
- 11.2.1. teisėjas turi stabdyti varžybas iki nukentėjusiajam bus suteikta reikiama medicinos pagalba;
- 11.2.2. varžybų vadovas turi rūpintis, kad prie nukentėjusiojo nesiartintų kiti varžybų dalyviai;
- 11.2.3. medicinos specialistas turi suteikti nukentėjusiajam reikiamą medicinos pagalbą, o jei medicinos specialistas varžyboms nepasitelkiamas – varžybų sekretorius turi neatidėliotinai iškviesti greitosios medicinos pagalbos brigadą.

12. Siekiant mažinti žalos nuo žaidimui nepalankių gamtos reiškinių riziką, kai varžybos organizuojamos po atviru dangumi:
  - 12.1. jei blogos oro sąlygos yra trumpalaikės, kurių tikėtina trukmė trumpesnė nei 1 val., teisėjas gali leisti pabaigti jau pradėtą setą ir po to skelbti pertrauką arba, suderinęs su varžybų vadovu, stabdyti varžybas iki oro sąlygos bus priimtinos žaidimui ar bus konstatuota, kad blogos oro sąlygos yra ilgalaikės;
  - 12.2. jei blogos oro sąlygos yra ilgalaikės, kurių tikėtina trukmė ilgesnė nei 1 val., teisėjas, suderinęs su varžybų vadovu, gali nutraukti varžybas.
13. Įvykus pramoninei avarijai, kai varžybos organizuojamos uždaroje patalpose:
  - 13.1. jei tai įvyko iki varžybų pradžios – varžybų organizatorius turi spręsti klausimą dėl varžybų perkėlimo į saugią vietą, o nesant tokios galimybės – atšaukti varžybas;
  - 13.2. jei tai įvyko varžybų metu:
    - 13.2.1. teisėjas turi stabdyti varžybas;
    - 13.2.2. varžybų vadovas turi užtikrinti visų varžybų dalyvių evakavimą iš statinio ir spręsti klausimą dėl varžybų perkėlimo į saugią vietą, o nesant tokios galimybės – nutraukti varžybas;
    - 13.2.3. varžybų sekretorius turi skubiai pranešti apie avariją specialiosioms tarnyboms ir statinio savininkui ar teisėtam valdytojui.
14. Už žalą, padarytą varžybų dalyviams dėl statinio neatitikties saugumo, gaisrinės saugos, sanitarijos, higienos ir kitiems reikalavimams, galiojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka atsako to statinio savininkas ar teisėtas valdytojas.
15. Smurto ir chuliganiško elgesio draudimas yra drausmės normos, įtvirtintos galiojančiuose teisės aktuose, petankės taisyklėse ir asociacijos Etikos ir drausmės kodekse. Varžybų metu įvykus smurto ar chuliganiško elgesio atvejams:
  - 15.1. teisėjas ir varžybų vadovas turi savo kompetencijos ribose taikyti sankcijas pažeidėjams;
  - 15.2. jei dėl pažeidimo kyla pavojus varžybų dalyvių saugumui:
    - 15.2.1. teisėjas turi stabdyti varžybas iki bus pašalinti grėsmę keliantys veiksniai, o jei to pasiekti nepavyksta – nutraukti varžybas;
    - 15.2.2. saugos tarnyba turi imtis priemonių pažeidėjams sudrausminti, o jei saugos tarnyba varžyboms nepasitelkiama – varžybų sekretorius turi neatidėliotinai iškviešti policijos pareigūnus.
16. Varžybų organizatorius, jei yra galimybė, turi sudaryti sutartį su saugos tarnyba dėl viešosios tvarkos palaikymo ir saugumo užtikrinimo varžybų metu.
17. Varžybų organizatorius nėra atsakingas, jei varžybų dalyvių saugumui kyla grėsmė arba varžybų dalyviai patiria žalą dėl priežasčių, nesusijusių su varžybų organizavimu.
18. Jei varžybų vadovas negali atlikti Taisyklėse numatytų funkcijų, jas atlieka varžybų vadovo pavaduotojas.
19. Petankės žaidėjas, dalyvaudamas varžybose, tuo pačiu patvirtina, kad:
  - 19.1. yra sveikas ir fiziškai pasiruošęs varžyboms;
  - 19.2. nevartoja Pasauliniame antidopingo kodekse nurodytų draudžiamųjų medžiagų ir nenaudoja draudžiamųjų metodų;
  - 19.3. prisiima asmeninę atsakomybę už savo sveikatos būklę, jei jos pablogėjimas nėra susijęs su kito varžybų dalyvio veiksmais.
20. Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo dienos.
21. Taisyklės gali būti pakeistos ar papildytos LPA valdybos sprendimu.